

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 102/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., ktorými namieta porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 Co 281/2014 zo 4. decembra 2014 (Rvp 2424/2015), sp. zn. 17 Co 281/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2425/2015), sp. zn. 4 Co 367/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2426/2015), sp. zn. 5 Co 242/2014 z 3. decembra 2014 (Rvp 2427/2015), sp. zn. 4 Co 192/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2428/2015), sp. zn. 17 Co 449/2014 z 29. októbra 2014 (Rvp 2429/2015), sp. zn. 17 Co 257/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2430/2015), sp. zn. 6 Co 18/2014 z 25. novembra 2014 (Rvp 2431/2015), sp. zn. 17 Co 154/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2432/2015), sp. zn. 17 Co 538/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2433/2015), sp. zn. 17 Co 550/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2434/2015), sp. zn. 17 Co 529/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2435/2015), sp. zn. 5 Co 324/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 2436/2015), sp. zn. 4 Co 915/2013 z 12. novembra 2014 (Rvp 2438/2015), sp. zn. 8 Co 217/2012 z 12. novembra 2014 (Rvp 2439/2015), sp. zn. 8 Co 251/2013 z 12. novembra 2014 (Rvp 2440/2015), sp. zn. 6 Co 807/2013 z 12. novembra 2014 (Rvp 2442/2015), sp. zn. 6 Co 137/2014 z 25. novembra 2014 (Rvp 2443/2015), sp. zn. 17 Co 145/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2444/2015), sp. zn. 6 Co 140/2014

z 25. novembra 2014 (Rvp 2445/2015), sp. zn. 6 Co 142/2014 z 25. novembra 2014 (Rvp 2446/2015), sp. zn. 16 Co 220/2014 z 18. novembra 2014 (Rvp 2470/2015), sp. zn. 5 Co 316/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2822/2015), sp. zn. 5 Co 321/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2823/2015), sp. zn. 8 Co 176/2014 z 26. novembra 2014 (Rvp 2824/2015), sp. zn. 16 Co 165/2014 z 9. decembra 2014 (Rvp 2825/2015), sp. zn. 6 Co 274/2014 z 25. novembra 2014 (Rvp 2831/2015), sp. zn. 8 Co 174/2014 z 26. novembra 2014 (Rvp 2832/2015), sp. zn. 16 Co 179/2014 z 18. novembra 2014 (Rvp 2833/2015), sp. zn. 16 Co 125/2014 z 18. novembra 2014 (Rvp 2834/2015), sp. zn. 16 Co 166/2014 z 18. novembra 2014 (Rvp 2835/2015), sp. zn. 8 Co 130/2014 z 26. novembra 2014 (Rvp 2836/2015), sp. zn. 16 Co 201/2014 z 18. novembra 2014 (Rvp 2837/2015), sp. zn. 17 Co 142/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2838/2015), sp. zn. 4 Co 258/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2839/2015), sp. zn. 19 Co 270/2014 z 18. decembra 2014 (Rvp 2840/2015), sp. zn. 5 Co 801/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2841/2015), sp. zn. 17 Co 449/2014 z 29. októbra 2014 (Rvp 1977/2015), sp. zn. 4 Co 142/2014 z 30. októbra 2014 (Rvp 1978/2015), sp. zn. 4 Co 140/2014 z 30. októbra 2014 (Rvp 1979/2015), sp. zn. 4 Co 137/2014 z 30. októbra 2014 (Rvp 1980/2015), sp. zn. 5 Co 318/2014 z 3. decembra 2014 (Rvp 1981/2015), sp. zn. 19 Co 193/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 1982/2015), sp. zn. 5 Co 237/2014 z 3. decembra 2014 (Rvp 1983/2015), sp. zn. 8 Co 121/2013 z 29. októbra 2014 (Rvp 1984/2015), sp. zn. 4 Co 135/2014 zo 6. novembra 2014 (Rvp 1985/2015), sp. zn. 4 Co 151/2014 zo 6. novembra 2014 (Rvp 1986/2015), sp. zn. 4 Co 148/2014 zo 6. novembra 2014 (Rvp 1987/2015), sp. zn. 4 Co 116/2014 zo 6. novembra 2014 (Rvp 1988/2015), sp. zn. 4 Co 119/2014 z 30. októbra 2014 (Rvp 1989/2015), sp. zn. 4 Co 84/2014 z 30. októbra 2014 (Rvp 1990/2015), sp. zn. 4 Co 195/2014 zo 6. novembra 2014 (Rvp 1991/2015), sp. zn. 4 Co 154/2014 zo 6. novembra 2014 (Rvp 1992/2015), sp. zn. 17 Co 511/2014 z 5. novembra 2014 (Rvp 1993/2015), sp. zn. 19 Co 448/2014 z 13. novembra 2014 (Rvp 1994/2015), sp. zn. 19 Co 759/2014 z 20. novembra 2014 (Rvp 1995/2015), sp. zn. 19 Co 475/2014 z 13. novembra 2014 (Rvp 1996/2015), sp. zn. 19 Co 471/2014 z 13. novembra 2014 (Rvp 1997/2015), sp. zn. 19 Co 352/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 1998/2015), sp. zn. 19 Co 367/2014

z 27. novembra 2014 (Rvp 1999/2015), sp. zn. 4 Co 352/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2000/2015) a sp. zn. 4 Co 198/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2001/2015) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 2424/2015, Rvp 2425/2015, Rvp 2426/2015, Rvp 2427/2015, Rvp 2428/2015, Rvp 2429/2015, Rvp 2430/2015, Rvp 2431/2015, Rvp 2432/2015, Rvp 2433/2015, Rvp 2434/2015, Rvp 2435/2015, Rvp 2436/2015, Rvp 2438/2015, Rvp 2439/2015, Rvp 2440/2015, Rvp 2442/2015, Rvp 2443/2015, Rvp 2444/2015, Rvp 2445/2015, Rvp 2446/2015, Rvp 2470/2015, Rvp 2822/2015, Rvp 2823/2015, Rvp 2824/2015, Rvp 2825/2015, Rvp 2831/2015, Rvp 2832/2015, Rvp 2833/2015, Rvp 2834/2015, Rvp 2835/2015, Rvp 2836/2015, Rvp 2837/2015, Rvp 2838/2015, Rvp 2839/2015, Rvp 2840/2015, Rvp 2841/2015, Rvp 1977/2015, Rvp 1978/2015, Rvp 1979/2015, Rvp 1980/2015, Rvp 1981/2015, Rvp 1982/2015, Rvp 1983/2015, Rvp 1984/2015, Rvp 1985/2015, Rvp 1986/2015, Rvp 1987/2015, Rvp 1988/2015, Rvp 1989/2015, Rvp 1990/2015, Rvp 1991/2015, Rvp 1992/2015, Rvp 1993/2015, Rvp 1994/2015, Rvp 1995/2015, Rvp 1996/2015, Rvp 1997/2015, Rvp 1998/2015, Rvp 1999/2015, Rvp 2000/2015 a Rvp 2001/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2424/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 23. februára 2015, 27. februára 2015 a 16. februára 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie

čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v postavení žalobkyne v konaniach vedených Okresným súdom Bánovce nad Bebravou, Okresným súdom Prievidza, Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresné súdy“), predmetom ktorých je rozhodovanie o náhrade majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresných súdov.

Okresné súdy rozhodli vo veci samej uzneseniami, proti ktorým podala sťažovateľka odvolania. Následne jej okresné súdy vyrubili uzneseniami za podané odvolania súdny poplatok 20 €, podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov [(príloha zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)]. Proti uzneseniam okresných súdov o povinnosti zaplatiť súdny poplatok podala sťažovateľka odvolania. Krajský súd svojimi napadnutými uzneseniami potvrdil rozhodnutia okresných súdov o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolania.

Podľa názoru sťažovateľky *„postupom v odvolacom konaní a napadnutým rozhodnutím odvolací súd porušil základné práva sťažovateľa (urobil tak tiež okresný súd, ktorého rozhodnutie mal revidovať odvolací súd):*

- právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
- právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

Tvrdenie o porušení označených práv sťažovateľka odôvodňuje takto:

«... Sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Sťažovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie...

Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatnené nie je podanie odvolania. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. ako je tomu pri položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov...

V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

... Sťažovateľovi bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoSP“) uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky.»

Sťažovateľka poukázala i na rozsudok «Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007, cit: „Za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov), sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy.“ (rozhodnutie pre lepšiu orientáciu v prílohe prikladáme). A ďalej: Analogické určovanie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy, pretože v zmysle článku 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, a ak zákon o súdnych poplatkoch ukladá poplatkové povinnosti, musia byť tieto povinnosti stanovené jasne a jednoznačne. Pokiaľ

tomu tak nie je, zodpovedá ústavne konformnému výkladu zákona o súdnych poplatkoch záver rešpektujúci zásadu „v pochybnostiach v prospech poplatníka“, t. j. záver, že poplatková povinnosť v týchto prípadoch nevznikla.».

Sťažovateľka ďalej v sťažnostiach uvádza, že „... podľa ust. § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. (zákon ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony) a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k) ZoSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví, že napadnutými uzneseniami krajského súdu bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, označené uznesenia krajského súdu zruší, veci vráti krajskému súdu na ďalšie konania a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spojeniu vecí na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia)

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a charakter rozhodnutí krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu (bod 2 výroku tohto uznesenia)

Sťažovateľka sťažnosťami namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, ktorými tento súd v odvolacom konaní potvrdil uznesenia súdov prvého stupňa o povinnosti sťažovateľky zaplatiť súdny poplatok, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Z hľadiska premetu sporu ide vo všetkých pôvodných konaniach o prípady posudzované ako tzv. bagateľné veci (sťažovateľka bola zaviazaná na zaplatenie súdneho poplatku v sume 20 €). Za daných okolností už samotný predmet sporu v napadnutých konaniach zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažností už pri ich predbežnom prerokovaní. Ak totiž Občiansky súdny poriadok vylučuje u tzv. bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi na základe uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie (IV. ÚS 358/08).

Napriek uvedenému ústavný súd považuje za vhodné vyjadriť sa k napadnutým uzneseniam aj z vecného hľadiska. V tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Konceptia týchto

konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranné, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeho postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je

absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto

povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietaných veciach aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažností aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosti nie sú zjavne neopodstatnené.

Sťažovateľka v sťažnostiach predovšetkým namieta, že krajský súd nesprávne aplikoval prílohu (sadzobník súdnych poplatkov položka 7a) zákona o súdnych poplatkoch, čím malo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutých rozhodnutí krajský súd okrem iného uviedol, že podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti o vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ. Podľa poznámky č. 3 k položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej. Súdny poplatok sa platí aj za odvolanie proti rozhodnutiu súdu o návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Ak odvolanie podá navrhovateľ i odporca, platí každý z nich poplatok podľa ceny predmetu svojho odvolania. Ak je odvolateľov na strane navrhovateľa alebo odporcu viac, platia súdny poplatok v závislosti od povahy ich procesného spoločenstva tak, že v prípade samostatného procesného spoločenstva (§ 91 ods. 1 OSP) platia súdny poplatok samostatne podľa predmetu svojho odvolania a v prípade nerozlučného procesného spoločenstva (§ 91 ods. 2 OSP) spoločne a nerozdielne.

Krajský súd ďalej uviedol, že súdny poplatok sa vyrubuje nielen za samotný návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ale i za ďalšie úkony vrátane podaného odvolania.

Podľa názoru krajského súdu sa súdny poplatok neplatí len za samotné podanie návrhu, a tak zo strany okresných súdov nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Ak konanie o návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa v sadzobníku súdnych poplatkov nachádza (v položke 7a), potom nejde o poplatok, ktorý v sadzobníku súdnych poplatkov nie je uvedený.

Zákon o súdnych poplatkoch v § 17 ods. 2 ustanovuje, že poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Zákon č. 286/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov, zaviedol do zákona o súdnych poplatkoch aj prechodné ustanovenie účinné

od 1. októbra 2012, a to § 18ca, podľa ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Krajský súd ďalej uviedol, že okresné sudy sa spravovali pri vyrubení súdneho poplatku za konanie o odvolaní položkou sadzobníka súdnych poplatkov č. 7a (ako prílohy k zákonu o súdnych poplatkoch) účinnou v čase vzniku poplatkovej povinnosti, teda v čase podania odvolania, a dôvodne prihliadali na poznámku č. 3 k položke č. 1 sadzobníka súdnych poplatkov, § 5 ods. 1 písm. a), ako aj ustanovenie § 17 ods. 2 a § 18ca zákona o súdnych poplatkoch. Námiетка, že v danej veci nie je dôvodné použitie *analógie legis*, je irelevantná, keďže v danom prípade k použitiu analógie zo strany súdu nedošlo.

Okresné sudy uzneseniami, ktorými uložili sťažovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, aplikovali správny právny predpis a správne ho aj vyložili. V uzneseniach bola správne označená položka sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej sa súdny poplatok vyrubil a bol vyrubený v správnej výške. Krajský súd odvolania sťažovateľky preto, aj pokiaľ ide o rozsah odôvodnenia samotného uznesenia, nepovažoval za dôvodné, ak z uznesenia o vyrubení súdneho poplatku už uvedené skutočnosti jednoznačne vyplývajú. Krajský súd preto považoval postup okresných súdov, ktoré rozhodovali o povinnosti sťažovateľky zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, za správny a sťažovateľkou napadnuté uznesenia okresných súdov potvrdil.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutých uzneseniach zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto predmetné uznesenia okresných súdov potvrdil ako vecne správne. Napadnuté uznesenia krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch (položka 7a sadzobníka súdnych poplatkov).

Ústavný súd takto dospel k záveru, že medzi napadnutými uzneseniami a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v ich petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2016